

In librum Tobie Proemium auctoris

ornant ciuitates et domos suas et possessiones et psonas suas: tanto magis ad celabor eos sup peccata sua dicit dñs. Quò celat fornicaria muliere idonea et bona valde: sic celabit iusticia iniquitate cū exornat se: et accusat eā in facie cū venerit q̄ defendat exq̄rentē omne peccatū sup frā. Propterea nolite similari ei nec opib⁹ eius: qm̄ adhuc pusillū: et tollet iniquitas a terra: et iusticia regnabit in vos. Nō dicat pctō: se nō peccasse: qm̄ carbones ignis cōburet sup caput eius: qui dicit: nō peccauī corā deo et gl̄a ipsi⁹. Ecce dñs cognoscet oīa opa hominū: et adinuentiōes illoꝝ et cogitatiōes illoꝝ: et corda illoꝝ. Dixit em̄: Fiat frā et facta ē: Fiat celū: et factū est: Et in verbo illi⁹ stelle fundate sunt: et nouit numerū stellaz. Qui scrutat abyssum et thesauros illaz: Qui mē⁹ ē mare et cōceptū ei⁹: Qui cōclusit mare in medio aquaz: et suspēdit frā sup aq̄s verbo suo: Qui extēdit celū quasi camerā sup aq̄s fundauit eū: Qui posuit in deserto fontes aquaz: et sup verticē montiū lacus ad emittendū flumina ab eminēti petra vt portaret frā: Qui finxit hominē et posuit cor suū in medio corpis: et misit ei spm̄ vitā et intellectū: et spiramē dei omnipotētis q̄ fecit omnia: et scrutinat oīa absconsa in absconsis terre: Hic nouit adinuentiōē vestram: et q̄ cogitatis in cordib⁹ vestris peccātes et volētes occultare peccata vestra. Propter qd̄ dñs scrutinādo scrutinauit omīa opa vestra: et traducet vos oēs: et vos cōfusi eritis cū pcesserint pctā vīa corā hoīb⁹: et iniquitates erūt q̄ accusatores stabūt in die illo. Quid facietis: aut quò abscondetis pctā vestra corā deo et angelis ei⁹: Ecce iudex de⁹: Timeate eū. Besinite a peccatis vris: et obliuiscimini iniquitates vestras iam agere eas in sempiterno: et deus educet vos et liberabit de omni tribulatiōe. Ecce enim incendit ardoꝝ sup vos turbe copiose: et rapient quosdā ex vobis: et cibabūt idolis occisos: et qui cōenserint eis: erūt illis in derisum et in impropertū et in cōculcationē. Erit em̄ locus locus: et i vicinas ciuitates exurrectio multa sup timētes dominū. Erūt quasi infanti: nemini parētes: ad diripiēdū et deuastandū adhuc timētes dominū: qz deuastabūt et diripient substātiās: et de domib⁹ suis eos eiciēt. Tūc parebit pbatio electoꝝ meoꝝ: vt aurum qd̄ probatur ab igne. Audite dilecti mei dicit dñs: Ecce adsunt dies tribulationis: et de his liberabo vos. Ne timeatis nec hesitetis: qm̄ deus dux vester est. Et qui seruat mādāta et p̄cepta mea: dic̄ dñs de⁹: ne p̄ponderent vos peccata vestra: ne sup eleuent se iniquitates vestre. Ut qui cōstringunt a peccatis suis: et obtegunt ab iniquitatibus suis: quēadmodū ager cōstringit a silua: et spinis tegit semita eius p̄ quā non transit homo: et excludit: et mittit ad deuotionē ignis.

Explicit liber Esdre quartus.

Reuerēdissimi in christo patris domini Hugonis rē. Cardinalis: in postillam super librum Tobie: Proemium.

Sagitte potentis acutę: cū carbonib⁹ desolatorij: vel deuastatorij: alia littera. Sagitte potentis sūt diuine sentētie: que ab arcu p̄dicatiōis emittuntur: vulnerāt auditores: non liuoris quidē vulnerē: sed amore. De quib⁹ dicit Job. vij. a. Sagitte dñi i me sunt: q̄ indignatio ebibit spm̄ meū. Deuf. xxxij. f. Inebriabo sagittas meas sanguine: et gladi⁹ meus deuorabit carnes. Idē sagitte dicunt acutę: qz cōtinēt eterne damnatiōis cōminatiōes: et vitę eterne p̄missiōes: vsq; ad diuisionē aīę ac spūs p̄tingentes. Heb. iij. c. Cuius em̄ est sermo dei et efficax et penetrabilior omi gladio ancipiti: et p̄tingēs vsq; ad diuisionē aīę ac spūs. Itē Hier. xxij. f. Nūquid nō verba mea sūt q̄ ignis ardēs: et quasi malleus cōterēs petras: Carbones sunt exempli sanctorū: q̄ mortuos in peccatis viuificāt et accedūt ad vitā. De quib⁹ Ezech. j. d. Aspect⁹ corū q̄si carbonū ignis ardentū. Hi carbones sunt desolatorij et vastatorij: qz vastati carnalib⁹ cōcupiscētijs: nos a prauis huius seculi desiderijs efficiūt desolatos. Nō igit solū verba sanctorū: sed exempla sūt necessario inq̄renda. Inter quos nō vltim⁹ est tobias: qui tpe legi q̄ nihil ad p̄fectū adducit: i se p̄fectionē euāgelicā cōsummāuit. Euāgelicū em̄ sex opera misericordię: q̄si sex horis diei distingit: Matth. xxv. c. Et ipse septimū opus quasi septimā horā adimplere curauit: cū reliquē prandij p̄empta mortis cōminatiōe: mortuos abscondēbat in domo de die: et in nocte filētiō sepulture tradidit. Hic tobias cū trib⁹ tribub⁹ a theglathphalasar rege assyrioz captiu⁹ ē: Licet quidā dicāt: qz cū septē tribub⁹ capt⁹ fuerit a salmanasar filio theglathphalasar. Primo em̄ capt⁹ cū trib⁹ tribub⁹ a theglathphalasar et in assyriā trāslatus: postmodū cū osee rege israhel quē cepit salmanasar: i ninuē ē trāslat⁹ et ibi māsit. Et ideo qd̄ auctoritates dicūt: qz cū septē tribub⁹ a salmanasar fuerit captiuatus tobias: qd̄ ob hoc dictū est: qz cū osee in ninuen est deponatus. Patet ergo inītiū huius hystorie: qz inchoauit a captiuitate tobie siue tribub⁹: de qua legit. iij. Reg. xv. f. Termin⁹ hō hui⁹ hystorie fuit idem qui et termin⁹ vitę minoris tobie: q̄uis iuxta sup̄ficiem hystorie videat tobias maior pater minoris post incendiū templi et excidiū hierū vixisse. Sit em̄ in cantico suo. j. xij. c. Hierusalē ciuitas dei: castigaui te dñs: bñdic dēū seculozū: vt redificet in te tabernaculū suū: et reuocet ad te omnes captiuos. Item in diebus mortis sue cum p̄diceret de reditu captiuozum: ait: Terra deserta replebit: et domus dei que in ea incensa est iterum redificabit. Ex his liquido videt: qz tobias vixit post excidiū hierusalē. Sed probat qz hęc hystoria nō descendit ad plus vitā tēpus iosef: hoc modo: Mono anno osee regis israhel cepit salmanasar samariā: et transtulit in assyriam septē tribus: vt legitur iij. Regū. xvij. a. Mono ann⁹ osee fuit sextus ann⁹ ezechie regis iuda: vt legit. iij. Regū. xlvij. c. Ezechias hō regnauit p̄ totū. xxix. annis: vt dicit ibidē. a. Et ita post captiuitatē israel regnauit ezechias ad minus. xxij. annis: Post quem regnauit manasses fili⁹ ei⁹. lv. annis: vt legit. iij. Regū. xxi. a. Post quem regnauit amon filius eius duobus annis: vt dicit ibidē. d. Post amon regnauit iosias. xxi. vt dicit. iij. Regū. xxij. a. Coniunge igit inuenies a captiuitate samarię vsq; ad vicesimū annū iosef. xcix. annos. Et ita cum tobias iunior tunc vel ante cū patre fuerit captus: nec vixerit nisi. xcix. annis: vt dicit. j. xv. d. patet qz mortuus est tobias iunior circa vicesimū annū iosef: Et ita cū idem sit termin⁹ vitę iunioris et huius hystorie: patet qz non descendit hęc hystoria vitā iosef tempore. Patet etiam qz tobias maior ante excidiū hierusalē mortuus est. Unde patet qz p̄p̄ter locutus est: quādo dixit: Terra deserta replebit: et dom⁹ dei que in ea incensa est iterū redificabit. Hęc hystoria trāslulit Hieronym⁹ d̄ chaldęo sermone in latinū: ad petitionē Chzomatij et Heliodori episcopoz: Quā hystoria iudei inter apocrypha ponūt: Lū

Et. tit. l. d.

B

Prologus Hieronymus in prologo suo inter apocrypha... Incipit Hieronymus... c... desino... stantia... chaldęo... ad latinū... vnḡ rob... talogo d... secantē... memoria... e sans del... meo stu... nos heb... tant nob... nem + lat... ferre. S... cās phar... dicio: et... deserure... qz vicina... sermoni h... et coplas. xcx. annis.